

KulturMetropolØresund

Det aktive byrum Status 2013

KulturMetropolØresund

Det aktive byrum er et ud af ni projekter under kulturaftalen KulturmetropolØresund, der er indgået mellem 26 kommuner, Region Hovedstaden og Kulturministeriet. Aftalen løber fra 2012 – 15.

Af de 26 kommuner deltager syv kommuner i *Det aktive byrum*: Allerød, Furesø, Gribskov, Halsnæs, Helsingør, Hillerød og Køge

Indsatsområde og målsætning

Indsatsområde: *Kultur og fritid i det offentlige rum*

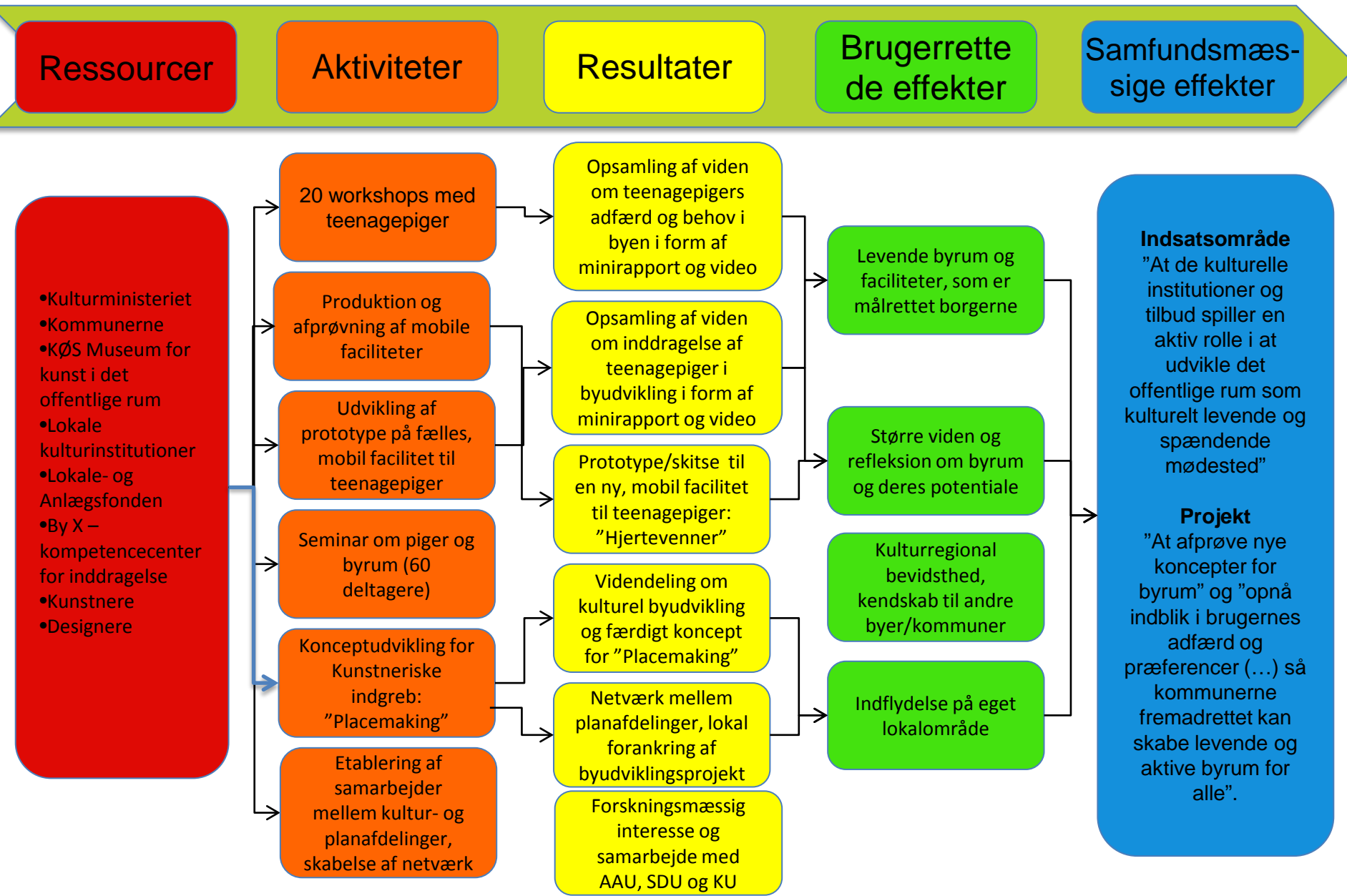
Mål for indsatsområdet:

At de kulturelle institutioner og tilbud spiller en aktiv rolle i at udvikle det offentlige rum som et kulturelt levende og spændende, fælles mødested

*Mål for **Det aktive byrum:***

At afprøve nye koncepter for byrum og opnå indblik i brugernes adfærd og præferencer, så kommunerne fremadrettet kan skabe levende og aktive byrum for alle

Forandringsmodel

Årets aktiviteter 2013

- Møde mellem KØS Museum for kunst i det offentlige rum og de syv deltagerkommuner i *Det aktive byrum* vedr. indhold og tidsplan for udarbejdelsen af *Placemaking*
- Planlægning af syv parallelle dialogforløb med piger i alderen 13-17 år. Målgruppen blev valgt fordi teenagepiger ikke benytter sig af faciliteter i byrummet i samme omfang som drenge. Planlægningen foregik i samarbejde med By X, Kompetencecenter for inddragelse af børn og unge i bæredygtig byudvikling, Københavns Kommune.
- 20 Workshops og aktiviteter for piger i alderen 13-17 år i de syv deltagerkommuner, varetaget af lokale kulturinstitutioner. Pigerne skulle dels afprøve forskellige mobile faciliteter, designe og bygge nye faciliteter sammen med kunstnere, dels besvare spørgeskemaer og deltage i interviews om deres brug af byen. By X fulgte dialogforløbene og samlede op på resultaterne med 2 små rapporter.
- Fælles seminar for alle projektdeltagere og politikere på Kulturhuset Galaksen i Værløse, 50 deltagere, med oplæg, afprøvning af mobile faciliteter, interviews og debat.

Årets aktiviteter 2013 (fortsat)

- Konceptet for *Placemaking* blev godkendt af alle kommuner og på baggrund heraf, blev *Det aktive byrum* kontaktet af Roskilde og Greve Kommuner, der herefter blev indlemmet i deltagerkredsen
- Skitse udfærdiget til en ny, mobil facilitet til piger, "*Hjertevenner*", baseret på erfaring og viden indsamlet gennem de syv dialogforløb. Skitsen er udviklet af kompetencecentret By X og produceres som prototype primo 2014 i samarbejde med pigerne fra projektet. Når den står færdig, skal den på turné mellem kommunerne og bidrage til fortsat dialog med målgruppen samt evt. sættes i produktion for kommunernes egne midler.
- Møde mellem plan- og kulturafdelingerne i de ni deltagerkommuner og forsker i kunst i byrummet Line Marie Bruun Jespersen fra AAU, der holdt oplæg om kunstprojekter i byrum. De lokale projekter blev fremlagt og kommenteret.

Kommentar:

Dialogforløbene med teenagepiger om deres brug af byrummet blev gennemført i stedet for den i skitsen beskrevne mobilapplikation, se evt. status for 2012. Således kan man sige, at indsamlingen af info om borgeres adfærd og præferencer i stedet blev koblet på udviklingen af nye, mobile faciliteter – i henhold til projektskitsen.

Årets resultater

- Dialog og vidensindsamling om målgruppens adfærd, præferencer og brug af byrummet (rapport og video) til brug ved fremtidig, strategisk byplanlægning kommunerne.

Se video her: <http://www.youtube.com/watch?v=vDhKa1gYdR8>

- Videns - og erfaringsindsamling om inddragelse og rekruttering af målgruppen teenagepiger (rapport)
- Vidensindsamling og øget refleksion over samarbejde med foreninger og selvorganiserede borgere om byudvikling generelt.
- Skitse til en mobil facilitet til målgruppen – *"Hjertevenner"*
- Et færdigt koncept for samarbejdet om kunstneriske indgreb i byrummet: *"Placemaking. Tryghed, fællesskab og ejerskab i byrummet. Kunst som drivkraft for borgerinddragende byrumseksperimenter"*.
- Presseomtale (Lokale dagblade, Politiken, P4 og Radio Køge)
- Interesse og henvendelse fra forskere (AAU, KU og SDU)
- Øget videndeling mellem kultur- og planafdelinger på tværs af kommuner med henblik på konkret samarbejdsprojekter

Effekter

Hvilke effekter kan tydeliggøres nu?

- Levende og byrum og faciliteter, som er mere rettet mod målgruppen
- Større viden og refleksion hos målgruppen om byrum og deres potentiale
- Kulturregional bevidsthed hos målgruppen, kendskab til andre byer/kommuner
- Indflydelse (borgerne) på eget lokalområde
- Større viden om selvorganiserede brugeres (målgruppens) adfærd

Er der nye utilsigtede effekter?

- Inspiration for andre kommuner (Albertslund, Ishøj, Kolding)
- Forskningsmæssig interesse (Københavns Universitet)
- Erhvervsmæssig interesse (Lego, Compan)
- Mediernes interesse (Politiken)
- Venskaber og borgernetværk på tværs af kommuner

Hvilke effekter er endnu ikke tydelige?

- Den konkrete og mere langsigtede effekt på byplanlægningen
- Brugbarheden og kvaliteten i den mobile facilitet "Hjertevenner".

Endnu ikke realiserede effekter

Endnu ikke realiserede effekter

- Mobilapplikationen til kultur- og fritidstilbud blev ikke realiseret efter aftale mellem deltagerkommunerne, jf. status 2012.

Udfordringer ift. at opfylde målsætningen for indsatsområdet

- Projektet er diffust formuleret
- Projektets fokus på kortlægning af det selvorganiserede fritidsliv og stemmer ikke umiddelbart overens med indsatsområdets fokus på kulturinstitutionernes rolle som skabere af aktive byrum.

Fokus i 2014-15 ift. at løfte indsatsområdet

- Det aktive byrum 2014-15 vil i højere grad handle om udvikling af aktive byrum gennem kunstværker og borgerinddragelse i samarbejde med kulturinstitutionerne (*Placemaking*).
- Konceptet for Placemaking er et nyt tiltag, som er formuleret i fællesskab mellem deltagerkommunerne

En forankring af projektet efter 2015 kræver

- Et stærkt og forpligtende samarbejde mellem kultur- og planafdelingerne i deltagerkommunerne, der sikrer at projektets resultater anvendes i den fremtidige byplanlægning. Dette samarbejde er sat i gang efteråret 2013.
- En fastholdelse og videreudvikling af det faglige netværk kommunerne imellem – både mellem kulturafdelinger og planafdelinger.

Konklusion

- *Indsatsområdets* målsætning (side 3) er nået i 2013, eftersom byrumsprojekterne med teenagepiger skabte liv, aktivitet og dialog om byrum og de blev varetaget af eller i tæt samarbejde med lokale kulturinstitutioner som Billedskole, Musikskole, Ungdomsskole og Ungdomskulturhus. *Projektets* mål om afprøvning af byrum og kortlægning af målgruppens adfærd og præferencer er nået med succes, da pigernes ideer er blevet samlet i en rapport, har givet form til et nyt design og er blevet anvendt til udformning af konkrete byrum (fx i Furesø, Køge og Hillerød).
- Effekterne af *Det aktive byrum* svarer bedre til projektets end til indsatsområdets målsætning (jf. side 9).
- Inddragelsen af de lokale kulturinstitutioner skal styrkes i 2014-15, og der vil derfor i gennemførelsen af *Placemaking* være fokus på forankringen hos lokale kulturaktører.
- I projektskitsen er der et fokus på kortlægning af unges adfærd og præferencer i byrummet særligt med henblik på brugen af parkour-, BMX- og skaterfaciliteter. Undervejs blev det tydeligt at disse faciliteter primært benyttes af mænd og drenge, hvorfor der i deltagerkredsen opstod en interesse for at skabe dialog med teenagepiger. Dette valg resulterede i en overraskende stor interesse for projektet fra andre kommuner, fra private virksomheder, fra pressen og fra forskere. Indsatsområdets målsætning handler primært om kulturinstitutionernes rolle i at skabe aktive og levende byrum. Hvis dette indsatsområde skal videreføres, skal der – i lyset af disse erfaringer – måske sættes et tydeligere fokus på, at levende og aktive byrum skal udvikles i tæt dialog med borgerne.